

Předmět Výzkum v pedagogické praxi je ukončen zkouškou – odevzdáním zprávy z výzkumu do ISu a písemným testem (oficiální termíny v ISu, bude zřejmě umožněno skládat test přes Internet).

Požadavky na zprávu z výzkumu

Zpráva z výzkumu se skládá ze dvou částí: a) kvalitativního výzkumu a b) kvantitativního výzkumu. Odevzdejte je v jednom dokumentu, ale oddělené (viz dále).

a) Kvalitativní výzkum

1. Najděte si videozáznam jedné vyučovací hodiny (nejlépe celé, nesestříhané) na you tube, nejlépe ze základní či střední školy a nejlépe dle Vaší aprobace. Může jít např. o videa z RVP portálu (např. hodina občanské výchovy Blanky Pravdové), z portálu Pomáháme školám nebo jiná na you tube z ČR (např. třída 8. A nám. 28. října) nebo zahraničí (např. programy rozvoje učitelů).
2. Formulujte **kvalitativní** výzkumnou otázku k problematice např. **řízení třídy (classroom management strategies) / k používání metod a forem výuky / ke konstruktivistickým výukovým postupům atp.**

Formulovat můžete i jakoukoli jinou relevantní výzkumnou otázku a provést např. výzkumné interview (např. vyhoření učitele, mocenské uspořádání ve třídě, faktory ovlivňující stres učitele, aj.).

3. Dle výzkumné otázky transkribujte potřebnou část hodiny (např. cca. 10 – 15 minut) dle **transkripčních pravidel** pro přepis. Můžete si přepsat ty části, které budete analyzovat dle tématu, části, které budete citovat jako doložení výsledků atd.
4. Realizujte kvalitativní kódování dat (tematické, otevřené nebo jiný postup, který uvedte v popisu metodologie výzkumu)
5. Realizujte kvalitativní analýzu dat (odkazujte na zdrojovou metodologickou literaturu, podle níž postupujete)
6. Napište krátkou zprávu z výzkumu dle standardní struktury IMRAD (úvod do problematiky, co se zatím o tématu zjistilo, pojmy, Vaše otázka, popis designu výzkumu, vzorku, metody sběru dat, postupů analýzy dat; výsledky; diskuse výsledků a závěry, odkazy dle APA normy), rozsah ca. 3-4 normostrany. Přílohy: transkript dané části, kódování ve Wordu (v jednom dokumentu se zprávou)

b) Kvantitativní výzkum

1. Použijte stejný videozáznam vyučovací hodiny
2. Formulujte **kvantitativní** výzkumnou otázku např. z tématu **řízení třídy / frekvenci a délce vstupů učitele, žáků (vč. poměru vstupů chlapců a dívek) / k počtu a délce interakcí týkajících se učiva nebo chování žáků atp.**
3. Kódujte data kvantitativně (kódování výskytu události, trvání události atd.)
4. Zkonstruuje jednoduchou datovou matici v Excelu
5. Provedte základní kvantitativní analýzu dat (četnosti ev. korelace), informace prezentujte v tabulkách a grafech dle stylu APA
6. Sepište krátkou výzkumnou zprávu dle struktury IMRAD, cca 3-4 strany. Přílohy: transkript, pokud je; datová matice v jednom dokumentu se zprávou

Poznámka: Pokud se Vám podaří výzkumnou otázku kvalitativní a kvantitativní paralelizovat, můžete mít smíšený design výzkumu a výsledky propojené.

Poznámka 2: Po domluvě s vyučujícím je možno využít pro kvantitativní část práce jiný datový soubor (např. ze školní praxe, z výzkumů PISA atp.)

Struktura zprávy z výzkumu

1. **Úvod** do problematiky/tématu (o co jde, jaké téma se řeší, důležitost toho tématu, vymezení základních pojmů, tak jak s nimi ve výzkumu pracujete), co se o problému dosud zjistilo (systematický přehled dosavadních výzkumů).
2. **Výzkumná otázka**, případně i cíle výzkumu. Explicitně, stručně vypsát, co zjišťujete.
3. **Metodologie** (design výzkumu, metody sběru dat, typ výběru vzorku a jeho velikost, zdůvodnění výběru vzorku, popis sběru dat, způsobu zpracování dat a analýzy dat atd.). Vyjádřete se k reliabilitě a validitě výzkumu a metod.
4. **Výsledky** (přehledně, řazené dle výzkumné otázky a případné podotázky; tvrzení podložit – tabulku/graf např. z Excelu nebo citátem z vyučovací hodiny; okomentovat hlavní zjištění z tabulky/grafu/citátu slovně). Výsledky v kvantitativním výzkumu nezahrnují vlastní interpretace a názory, ty jsou v části diskuse.
5. **Diskuse výsledků** (objasnit, co zjištění může znamenat; proč asi, co z toho plyne atd.). Porovnání Vašich výsledků s jinými výzkumy a s tím, co jste psali v teoretických východiscích.
6. **Závěry** (metodologická doporučení na zlepšení postupu výzkumu, co ze zjištěných dat plyne, doporučení pro praxi, doporučení pro dané žáky, učitele atd.). Jaký přínos pro teorii daný výzkum má?

Formální podoba

- Rozsah 3 + 3 stran (psát stručně, informace neopakovat), doporučená vel. písma 11, řádkování 1,15; zarovnávat do bloku. Celou práci pište dle normy APA (grafy, tabulky, citace, struktura,...).
- Práci vložte v adekvátní formální a jazykové úpravě do is.muni – odevzdávací do 15. 12. 2020 včetně. Při neodevzdání práce do daného termínu je možné čerpat opravný termín zkoušky. Soubor nazvěte Vaším jménem.
- Hlavička: jméno, učo, obory, denní/kombinované; kód předmětu, vyučující Vaší skupiny, PS 2020
- Název práce (podtitul zpráva z výzkumu) přesně odpovídá obsahu (výzkumným otázkám nebo obecněji tématu řízení třídy).
- Volte standardní formální podobu práce (normální a jednotné odrážky a grafika), viz norma APA. Čísľujte stránky. Psaní po odrážkách dle české typografické normy.
- Grafy, tabulky – název grafu neopakovat v grafu, název atd. – úprava dle APA normy (viz např. požadavky pro autory časopisu Pedagogická orientace), písmo úměrné textu, popsání osy grafu a sloupce tabulky. Výsledky s průměry/mediány zobrazovat v krabíčkových grafech, v pruhových/sloupcových jen s nějakým znázorněním rozložení dat současně.
- Názvy kapitol – jednotná, standardní grafika, přehledné, strukturované do stručných kapitol, odstavců, názvy kapitol vystihují obsah.
- Po čárce, tečce, dvojtečce se píše mezera, před ní ne. Nedávat v textu mezery navíc.
- Pouze použitou literaturu napsat dozadu do *Odkazů* podle platné citační normy APA. Jako zdroj používat nejlépe studie z časopisů v databázi WoS, Scopus, na seznamu vlády, výzkumné monografie. Nepoužívat bakalářské a diplomové práce a práce podobného typu, které neprošly recenzním řízením a nebyly vydány tiskem. Odkazujte v textu i v odkazech na metodologickou literaturu, na jejímž základě jste text psali a analyzovali data.

Zdroje k analýze dat a psaní zprávy z výzkumu a její struktura

- Gavora, P., et al. (2010). *Elektronická učebnice pedagogického výzkumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné z: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk> NEBO: Gavora, P. (2002). *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido (zde není téma testu).
- Švaříček, R., & Šedřová, K., et al. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry*. Praha: Portál. (Dostupné i jako e-kniha, v knihovně)
- APA styl: Požadavky na úpravu rukopisů. *Pedagogická orientace*: URL: https://journals.muni.cz/public/journals/10/pokynyproautorydleapa_151113_pedor.pdf
- Mareš, J. (2013). Přehledové studie: jejich typologie, funkce a způsob vytváření. *Pedagogická orientace*, 23(4), 427–454. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/696>
- Šedřová, K., & Švaříček, R. (2013). Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. *Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace*, 23(4), 478–510. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/698>
- Mareš, J., & Vlčková, K. (2013). K metodologickým standardům kvantitativních studií v pedagogice: Jak psát o výzkumných zjištěních? *Pedagogická orientace*, 23(4), 455–477. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/697>
- Vlčková, K., & Lojdová, K. (2016). Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě. *Pedagogická orientace*, 26(3), 482–511. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/6136>
- Mareš, P., Rabušic, L., Soukup, P. (2015). *Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS*. Brno: MU.
- Field, A. (2013). *Discovering Statistics Using SPSS*. Thousand Oaks: Sage.

Můžete použít k analýze dat software

- Kvantitativní analýza: Excel, SPSS, PSPP, Statistica, R – volně dostupné nebo v is muni
- Kvalitativní analýza: Word (komentáře/poznámky, barvy písma), Atlas.ti (demo verzi), Videograph (demo verzi) aj.

Zdroje k tématu řízení třídy

- Lukas, J., Lojdová, K. (2018). Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie. *Pedagogika*, 2, 155–172. Dostupné z: <http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika/?p=11887&lang=cs>
- Cangelosi, J. S. (2006). *Strategie řízení třídy: Jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Praha: Portál.
- Emmer, E., & Sabornie, E. (2013). *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues*. London: Routledge.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). *Handbook of classroom management: research, practice, and contemporary issues*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates
- Scarlett, W. G. (Ed.). (2015). *The SAGE encyclopedia of classroom management*. Los Angeles Sage Publications.
- Gavora, P. (2005). *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido.

Ukázky přehledové studie

- Lukas, J., Lojdová, K. (2018). Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie. *Pedagogika*, 2, 155–172. Dostupné z: <http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika/?p=11887&lang=cs>
- Mareš, J. (2013). Nevhodné chování učitelů k žákům a studentům. *Studia paedagogica*, 18(1), 7–36.
- Mareš, J., & Gavora, P. (2004). Interpersonální styl učitelů: teorie, diagnostika a výsledky výzkumů. *Pedagogika*, 54(2), 101–128.

Ukázky kvalitativní zprávy z výzkumu, kvalitativní studie

- Lojďová, K. (2015a). Není nekázeň jako nekázeň: Rezistentní chování žáků jako projev moci ve školní třídě. *Orbis scholae*, 9(1), 103–117. URL: https://www.cupress.cuni.cz/ink2_stat/index.jsp?include=AUC_cislo&predkl=170&casopis=1201&zalozkaCas=99&id=4881&zalozka=0
- Lojďová, K., & Lukas, J. (2015). Scénáře donucovací moci u studentů učitelství na praxi: Studentka Alice. *Studia paedagogica*, 20(3), 113–130. URL: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/1150>
- Lukas, J., & Lojďová, K. (2015). Donucovací báze moci aneb „Dobrý učitel má vše pevně v rukou“. In K. Vlčková, K. Lojďová, J. Lukas, J. Mareš, Z. Šalamounová, T. Kohoutek, J. Bradová, & S. Ježek, *Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství*. Brno: Munipress. URL: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/800>
- Makovská, Z. (2011). Techniky změny chování a jejich využití ze strany žáku. *Pedagogická orientace*, 21(1), 85–103. URL: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/795>
- Obrovská, J. (2016). Frajeři, rapeři a propadlíci: Etnografie etnicity a etnizace v desegregované školní třídě. *Sociologický časopis*, 52(1), 53–78. URL: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/1aca3e3d08ce572956c6975f619bdb16ad42a7a7_16-1-04Obrovska16.indd.pdf
- Šedřová, K., Švařiček, R., Sedláček, M., & Šalamounová, Z. (2016). *Jak se učitelé učí: cestou profesního rozvoje k dialogickému vyučování*. Brno: Masarykova univerzita.
- Šedřová, K., Švařiček, R., & Šalamounová, Z. (2012). *Komunikace ve školní třídě*. Praha: Portál. (v knihovně)

Ukázka kvantitativní zprávy z výzkumu, kvantitativní studie

- Matějů, P., & Simonová, N. (2013). Koho znevýhodňuje škola: chlapce, nebo dívky? Rozdíly v dovednostech, školních výsledcích a vzdělanostních aspiracích dívek a chlapců devátých tříd základních škol. *Orbis scholae*, 7(3), 107–138. URL: http://www.cupress.cuni.cz/ink2_stat/index.jsp?include=AUC_clanek&id=5012&id=4341&casopis=1201&zalozka=0&predkl=170
- Reddy, L. A., Fabiano, G. A., Dudek, C. M., & Hsu, L. (2013). Instructional and behavior management practices implemented by elementary general education teachers. *Journal of School Psychology*, 51(6), 683–700. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022440513000903?via%3Dihub> (může být potřeba vzdálený přístup VPN mimo budovy MU, info viz stránky knihovny Pdf – elektronické zdroje)
- Romi, S., Lewis, R., & Roache, J. (2013). Classroom management and teachers' coping strategies: Inside classrooms in Australia, China and Israel. *Prospects*, 43(2), 215–231. URL: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs11125-013-9271-0.pdf> (může být potřeba vzdálený přístup VPN mimo budovy MU, info viz stránky knihovny Pdf – elektronické zdroje)
- Smetáčková, I., & Rubín, T. (2015). Když se dívky srovnávají s chlapci: aktivace genderového stereotypu a výkon v matematice v prostředí českých škol. *Československá psychologie*, 59(6), 521–533. URL: <http://cspsych.psu.cas.cz/result.php?id=909> (dostupné v knihovně)

Ukázka smíšeného výzkumu

- Vlčková, K., Lojďová, K., Lukas, J., Mareš, J., Šalamounová, Z., Kohoutek, T., et al. (2015). *Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství*. Brno: Munipress. URL: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/800>

Hanušová a kol. (2017). *Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách*. Brno: MuniPress. URL: <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/1015>